

A Pécsi Ítéltábla a dr. Váczi Miklós ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Kecskésné dr. Horváth Erika ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű és a személyesen eljáró **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése és egyéb iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2011. július 14. napján kelt 21.P.20.691/2009/60. számú ítélete ellen a felperes által 63. sorszámon előterjesztett és 66. sorszámon indokolt, és az I. rendű alperes által 65. sorszámon előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben, az alábbiak szerint változtatja meg:

Az I. rendű alperest terhelő, felperesnek fizetendő vagyoni és nem vagyoni kártérítés összegét 3.847.752 (hárommillió-nyolcszáznegyvenhétezer-hétszázötvenkettő) forintra, és abból 34.777 (harmincnégyezer-hétszázhetvenhét) forintnak 2008. június 8-tól, 3.000.000 (hárommillió) forintnak 2008. augusztus 27-től, 243.260 (kettőszáznegyvenháromezer-kettőszázhatvan) forintnak 2008. október 1-től, 139.500 (százharminckilencezer-ötszáz) forintnak 2008. december 6-tól, 55.016 (ötvenötezer-tizenhat) forintnak 2009. július 27-től, míg 375.200 (háromszázhetvenötezer-kettőszáz) forintnak 2010. szeptember 24-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamataira felemeli.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2012. december 15. napjától folyamatosan, minden hónap 15. napjáig havi 7.000 (hétezer) forint folyamatos kártérítési járadékot.

A keresetet ezt meghaladó részében utasítja el.

Az I. rendű alperes által a felperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 225.800 (kettőszázhuszonötezer-nyolcszáz) forintra felemeli.

Az I. rendű alperes által a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására az államnak fizetendő le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét 212.600 (kettőszáztizenkettőezer-hatszáz) forintra, a K Törvényszék felhívására fizetendő állam által előlegezett költséget 275.363 (kettőszázhetvenötezer-háromszázhatvanhárom) forintra felemeli.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására 86.600 (nyolcvanhatezer-hatszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak - a K Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívására - 166.867 (százhatvanhatezer-nyolcszázhatvanhét) forint állam által előlegezett szakértői költséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 17.500 (tizenhétezer-ötszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az 1986. október 28-án született felperes középiskolai tanulmányai folytatása mellett a nyári szezonban munkaszerződéssel, nyári szezonon kívül alkalmi munkavállalói könyvvvel pincérként dolgozott a B Kft alkalmazásában. 2007. évben e tevékenységből a felperesnek bruttó 93.128 forint jövedelme származott. A felperes 2008-ban gazdasági informatikus szakképzettséget szerzett, tanulmányai befejezését követően szóban megállapodott az E Kft. ügyvezetőjével, hogy a cég 2008. július 1-től napi 8 órában, bruttó 110.000 forint munkabérrel alkalmazni fogja, emellett a B Kft. ügyvezető igazgatójával is megállapodott abban, hogy a nyári időszakban esténként, napi 2-3 órát segít a felszolgálásban.

A felperes szüleivel és testvérével él együtt az édesapja tulajdonát képező balatonfenyvesi ingatlanban. A felperes szüleinek tulajdonát képezi a B, L u. 0. szám alatti ingatlan is, amelyet a felperes édesanyja a F Iroda részére történő bérbeadással hasznosított. Mindkét ingatlan parkosított, az ingatlanokat élősövénykerítés zárja le. Az ingatlanok kertjének fűnyírását és az élősövény nyírását a felperes szokta végezni.

A felperes 2008. június 4. napján közlekedési balesetet szenvedett az általa vezetett gépjárművel. A balesetet okozó gépjármű vezetőjének, a II. rendű alperesnek büntetőjogi felelősségét a K Bíróság megállapította.

A baleset során a felperes baloldali combcsonttörést és jobb oldali ugrócsonttörést valamint hámsérüléseket szenvedett. A felperes sérülései maradandó

fogyatékoság kialakulásával gyógyultak, a jobb oldali alsó ugróizület elmerevedett, a jobb oldali felső ugróizület mozgásai beszűkültek, amely miatt a felperes a munkavégzésében és szabadidős tevékenységében enyhe mértékben korlátozott. Össz-szervezeti egészségkárosodása 13%-ra, munkaképesség-csökkenése 16%-ra tehető. A felperes a balesetet megelőzően aktív sportos életet élt, többféle labdajátékot űzött, kirándult, biciklizett, amely tevékenységek végzésében a balesettel okozati összefüggésben kialakult egészségkárosodása miatt korlátozott. A felperesnél mindezek miatt alkalmazkodási zavar is kialakult.

A felperes szülei a felperes könnyebb mozgathatósága érdekében 2008. június 13-án 40.000 forintért vásároltak részére tolószéket.

A felperes otthonában 6 hétig ápolásra, 6 hétig gondozásra szorult, melyet részére a családja biztosított, ennek ellenértéke 120.000 forint volt.

A felperes a balesetet követő 6 hónapig nem tudta elvégezni a korábban általa a ház körül végzett munkákat és nem tudott munkát végezni, emiatt az E Kft. más személyt alkalmazott.

A felperes a 6 hónapig kizárólag gépjárművel tudott közlekedni, amelynek havi költsége 5.000 forint volt.

Az I. rendű alperes a pert megelőzően a felperes igénybejelentése alapján a felperes részére a tolószék vásárlásra 20.549 forintot, kórházi étkeztetésre 4.099 forintot, élelem feljavításra 46.109 forintot, látogatási költségre 25.845 forintot, ápolás-gondozási költségre 114.163 forintot, keresetveszteségre 14.226 forintot, háztartási kisegítőre és házkörüli munkára 112.135 forintot fizetett meg.

A felperes módosított keresetében az I. rendű alperes részteljesítésére figyelemmel az I. rendű alperest, mint a balesetet okozó gépjármű üzembentartójának kötelező felelősségbiztosítóját, a balesettel összefüggő vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítésére kérte kötelezni.

Ennek keretében tolószék vásárlásra további 20.000 forint, kórházi étkeztetésre további 8.000 forint, élelem feljavításra további 22.500 forint, közlekedési költség címén 34.777 forint, ápolásra további 52.500 forint, keresetveszteségre további 1.054.710 forint, gépkocsi vásárlás költsége címén 55.016 forint, valamint a balesettől kezdődően járadék formájában kiesett háztartási és ház körüli munkák költsége címén havi 5.000 forint, közlekedési költség címén havi 5.000 forint, gyógyszerköltség címén havi 9.000 forint, és nem vagyoni kártérítés címén 2.000.000 forint és ezek kamatai megfizetésére kérte az I. rendű alperes kötelezését.

Az I. rendű alperes felelőssége jogalapját nem vitatta, azonban a vagyoni kártérítési igények tekintetében az általa peren kívül megfizetett kártérítési részösszegekre figyelemmel, a nem vagyoni kártérítés körében pedig arra hivatkozással kérte a kereset elutasítását, hogy a felperesnél maradandó fogyatékoság a balesettel okozati összefüggésben nem alakult ki.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével köztelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2.781.035 forint vagyoni és nem vagyoni kártérítést és abból 20.000 forint toloszék vásárlási költségnek 2008. június 23-tól, 34.777 forint közlekedési költségnek 2008. június 8-tól, 9.248 forint ápolási-gondozási költségnek 2008. december 6-tól, 608.460 forint elmaradt jövedelemnek 2008. október 1-től, 108.550 forint bérbeadásból elmaradt jövedelemnek 2008. október 1-től, míg 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítésnek 2008. október 7-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és rendelkezett az elsőfokú eljárásban felmerült perköltségek viseléséről.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és a nem vagyoni kártérítés összegének - a fellebbezésben előterjesztett keresetfelemelésre tekintettel - 3.500.000 forintra és annak a balesettől járó kamataira, az ápolás-gondozás költsége összegének - a fellebbezésben előterjesztett keresetfelemelésre tekintettel - 139.500 forintra és annak 2008. július 16-tól járó kamataira, a gépkocsi vásárlás költsége, és a kiesett háztartási, házkörüli munkák, közlekedési és gyógyszerköltség pótló járadékok iránt előterjesztett kereseti kérelem teljesítése iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést.

A másodfokú eljárásban lefolytatott szakértői bizonyítás megállapításaira figyelemmel a másodfokú eljárásban kérte továbbá a felperes az I. rendű alperes kötelezését 2008. december 4. napjától havi nettó 5.000 forint jövedelempótló járadék és a lejárt részek kamatainak megfizetésére is. Ugyancsak a másodfokú eljárásban lefolytatott szakértői bizonyítás eredményéhez képest hivatkozott a felperes arra, hogy munkavégzése során többleterő kifejtésre kényszerül, amelyet a nem vagyoni kártérítés összegszerűségének meghatározása körében kért értékelni.

Az I. rendű alperes fellebbezésében a toloszék költsége tekintetében megállapított 20.000 forint és kamatai, az E Kft-nél megszerezhető jövedelemre alapított 660.000 forint keresetveszteség és kamatai, illetve az ingatlan bérbeadásból származó haszon kiesése alapján megállapított 108.550 forint és kamatai megfizetése iránt előterjesztett igények tekintetében is a kereset elutasítását kérte.

A felperes és az I. rendű alperes fellebbezése is részben alapos az alábbiak szerint:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás és a másodfokú eljárásban lefolytatott igazságügyi orvosszakértői bizonyítás adatai alapján az alábbiakkal egészíti ki:

Az E Kft. a felperest 2008. július 1. napjától két hónap próbaidővel alkalmazta volna.

A B, L u. 0. számú ingatlan tekintetében a F Irodával megkötött bérleti szerződés felmondására a felperes édesapja részéről 2008. május 2. napján azért került sor, mert az E Kft-nél történő elhelyezkedését követően a felperes kívánt az ingatlanba költözni és ott önálló életvitelt folytatni.

A felperes balesetet követően 6 hétig tartó ápolásának, és további 6 hétig tartó gondozásának összköltsége 252.000 forint.

A baleset következtében a felperes bal alsó végtagja 2 cm-rel megrövidült, a felperes járása sántító. Az elszennvedett sérülések következtében a felperes nehéz fizikai munkát és hosszan tartó járással, állással, lépcsőzéssel, a bokaizület fokozott terhelésével járó munkákat elvégezni nem képes, terhelésre bokája duzzad és a nyugalomban is jelenlévő fájdalom fokozódik. A felperes baleset következtében kialakult egészségkárosodása miatt futballozni, kerékpározni, túrázni nem tud, a munkavégzésben és a közlekedés területén sérülései enyhe fokban hátráltatják. A tömegközlekedési eszköz igénybevételére képes, pincérként dolgozni, napi 8 órában nem tud, pincérként való munkavállalása a fennmaradt sérülésekre tekintettel ellenjavallt. Gyalogosan vagy kerékpárral csak rövidebb távokat képes megtenni, 1 km-nél hosszabb út megtétele után panaszai felerősödnek. A felperes számára a baleset következtében kialakult állapota miatt fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő gyógyszerek, valamint porcerősítő készítmények szükség szerinti, illetve kúraszerű alkalmazása indokolt.

A felperes a balesetből eredő mozgáskorlátozottsága és tömegközlekedési eszköz hiánya miatt a balesetet követően 55.016 forintos költségen személygépkocsit vásárolt, a balesettel okozati összefüggésben fennálló többlet közlekedési költsége havi 5.000 forint, gyógyszerköltsége havi 2.000 forint.

Az így kiegészített és pontosított tényállás alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felperest ért nem vagyoni hátrányok körét nem teljes körűen vette figyelembe. Az elsőfokú eljárásban beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény ugyanis nem állapította meg, hogy a felperes járása a végtagrövidülés következtében sántító. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a másodfokú eljárásban beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján ez a felperest fiatal korban ért nem vagyoni hátrány kihat mind a felperes munkavégzésére, mind a szabadidős tevékenységei és lehetőségei beszűkülésére, valamint összefüggésben hozható a felperesnél a sérülések következtében kialakult alkalmazkodási zavarral, s emellett esztétikai hátrányt is jelent a felperes számára. A másodfokú eljárásban beszerzett orvosszakértői vélemény ugyanakkor rögzítette, hogy a felperes jelenlegi ügyintézői munkáját a baleset következtében kialakult sérülései mellett is el tudja látni, e körben rendkívüli munkateljesítmény kifejtése a perben nem nyert bizonyítást. Mindezeket értékelve a másodfokú bíróság a felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálására 3.000.000 forintot tartott szükségesnek, ezért az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összegét erre az összegre emelte fel.

Alaptalan a felperes fellebbezése a nem vagyoni kártérítés után fizetendő késedelmi kamat kezdő időpontja tekintetében, valamint az elsőfokú bíróság által alkalmazott - a háztartási kisegítő költsége jogcímén történt többletfizetés körében a - beszámítással kapcsolatban, figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes a

másodfokú eljárásban a beszámítás iránti kérelmét előterjesztette. Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletében alkalmazott számítási mód szerint az I. rendű alperes által a háztartási kisegítőre és többlet közlekedési költségre kifizetett összegből fennmaradó 50.925 forint összeget az I. rendű alperes beszámítási kérelme folytán a másodfokú bíróság is a nem vagyoni kártérítés késedelmi kamatára számolta el. A 3.000.000 forintnak 7,5%-os kamatával számítva az I. rendű alperes 50.925 forintos túlfizetése 83 napi kamatot fedezett, így ezzel a túlfizetéssel az I. rendű alperes a 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítésnek 2008. június 4-től augusztus 26-ig terjedő időre járó késedelmi kamatát megfizette, ezért a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja a nem vagyoni kártérítés tekintetében 2008. augusztus 27.

A perben beszerzett igazságügyi gazdasági szakértői vélemény alapján alapos a felperes fellebbezése az ápolás-gondozás költsége címén előterjesztett - fellebbezésében felemelt - vagyoni kártérítési igénye tekintetében. A szakvélemény szerint a felperes balesetét követő 6 hét alatt az ápolás költsége 168.000, az ezt követő 6 hét alatt felmerülő gondozás költsége pedig 84.000 forint volt, így mindösszesen 252.000 forint költsége merült fel az ápolás-gondozással kapcsolatban a felperesnek. A felperes 2008. június 4-től június 11-ig volt kórházban, június 12-től a 6 hét ápolás és 6 hét gondozás ideje 2008. szeptember 4. napján járt le, amelynek középideje 2008. július 23. napja. Így az I. rendű alperes az ápolás és gondozás címén 252.000 forint és annak 2008. június 23-tól járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére köteles.

A másodfokú bíróság az alperes peren kívüli teljesítéseit az ápolás-gondozás címén fennálló kártérítési kötelezettsége tekintetében - a Ptk. 293. §-a alapján - az alábbiak szerint számolta el:

252.000 forintnak 2008. július 23-tól 2008. szeptember 20-ig terjedő időszakra járó törvényes mértékű (8,5%-os) késedelmi kamata 3.462 forint. Az I. rendű alperes 2008. szeptember 20. napján 69.163 forintot utalt át a felperesnek. Ezt a fenti időszakra járó késedelmi kamattal csökkentve 65.701 forint az az összeg, amely az I. rendű alperes tőketartozást csökkentette, így 2008. szeptember 20. napján 186.299 forint tőketartozása maradt fenn ezen a címén az I. rendű alperesnek. 168.299 forintnak 2008. szeptember 20-tól 2008. december 5-ig járó 8,5%-os kamata 3.292 forint. 2008. december 5-én 45.000 forintot utalt át ugyanezen a címen az I. rendű alperes a felperesnek, amelyet csökkentve a fenti időszakra járó késedelmi kamat összegével 41.703 forint az I. rendű alperes tőketartozását csökkentő összeg, így 2008. december 5. napján 144. 569 forint volt az I. rendű alperesnek ápolás-gondozás címén fennálló tartozása.

Miután ezen a címen a felperes felemelt keresetében 139.500 forint megtérítését kérte az I. rendű alperestől, ezért a másodfokú bíróság a keresethez kötöttségre tekintettel (Pp.215.§-a) 139.500 forint és annak 2008. december 6. napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére emelte fel az ápolás-gondozás címén I. rendű alperest terhelő helytállási kötelezettség mértékét.

Alaptalannak találta a másodfokú bíróság a felperes fellebbezését az elsőfokú bíróság által megállapított jövedelemveszteség 29.700 forinttal, 638.160 forintra történő felemelése iránt, azon a címen, hogy az alkalmi munkavállalói kiskönyvvvel történő munkavégzés során a dolgozó a bérét nettó összegben kapja, így az elsőfokú bíróság az e tekintetben megállapított jövedelemből tévesen vonta le a járulékokat.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából megállapítható, hogy a 2008. nyarán az E Kft.-nél végzendő főállású munkája mellett az esti időszakban 60 napon keresztül, napi 2,5 óra munkavégzés és - a perben beszerzett gazdasági szakértői vélemény összehasonlító adatai alapján - 600 forintos órabér figyelembe vételével, mérlegeléssel állapította meg a felperesnek a pincérkedésből 2008. évben elmaradt jövedelme összegét 90.000 forintban.

Az irányadó tényállás szerint 2007. évben - amikor a felperes a nyári időszakban még munkaszerződéssel, teljes munkaidőben dolgozott a B Kft. alkalmazásában - a felperes bruttó jövedelme pincérként összesen 93.128 forint volt. A perben beszerzett gazdasági szakértői vélemény adatai szerint a térségben 2010. évben nehéz fizikai munkával elérhető átlagos órabér 575 forint volt. A másodfokú bíróság e tények figyelembevételével megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel a 2008. évre meghatározott 90.000 forint keresetveszteség bruttó összeg, így abból az elsőfokú bíróság helyesen vonta le az azt terhelő járulékokat, hiszen e jövedelemnek az ítélet jogerőre emelkedését követő kifizetése esetén a munkáltató nem fogja közteherjeggyl teljesíteni a járulékfizetési kötelezettségét.

A másodfokú eljárásban beszerzett kiegészítő orvosszakértői vélemény alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy a baleset következtében a felperesnél kialakult egészségkárosodás miatt a felperes a tartós állással, járással járó tevékenységek folytatására nem képes, a kerékpározás és az 1 km-t meghaladó gyaloglás számára ellenjavallt. A tömegközlekedés igénybevételére képes ugyan, azonban helyi viszonylatban a jelenleg fennálló munkahelye és lakása között ilyen lehetőség nem adott. Mindezekre figyelemmel az adásvételi szerződéssel igazolt gépkocsi vásárlás költsége, valamint a balesettől járó havi 5.000 forintos közlekedési költségpótló járadék tekintetében alaposnak találta a másodfokú bíróság a felperes fellebbezését, és az I. rendű alperest e tekintetben 50.016 forint és annak 2009. július 27-től a kifizetésig járó kamatai, valamint 268.000 forint lejárt költségpótló járadék és annak a középídőtől számított kamatai, valamint 2010. december 15-től havi 5.000 forint közlekedési költségpótló járadék megfizetésére kötelezte a Ptk.355.§ (3) bekezdése alapján.

Ugyancsak a másodfokú eljárásban beszerzett orvosszakértői vélemény alapján állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperesnél a balesettel összefüggésben fennmaradó egészségkárosodás miatt a nyugalmi állapotban is fennálló és igénybevételre fokozódó fájdalom csillapítására szükség szerint fájdalomcsillapító szerek alkalmazása, illetve kúraszerűen gyulladáscsökkentő vagy porcerősítő szerek alkalmazása indokolt. A perben meghallgatott igazságügyi orvosszakértő személyes előadása és a felperes által a másodfokú eljárásban

csatolt gyógyszerári nyugta adatai alapján a másodfokú bíróság mérlegeléssel ennek költségét havi 2.000 forintban állapította meg. Erre tekintettel kötelezte a másodfokú bíróság az I. rendű alperest a balesettől kezdődően az ítélethozatalig 107.200 forint lejárt járadék és annak a középídtől számított kamatai, valamint 2012. december 15-től havi 2.000 forint folyamatos gyógyszerköltség-pótló járadék megfizetésére, a Ptk.355.§ (3) bekezdése alapján.

Alaptalannak találta a másodfokú bíróság a felperes fellebbezését a mezőgazdasági és házkörüli munkák megtérítése körében, figyelemmel arra, hogy a perben beszerzett kiegészítő orvosszakértői vélemény szerint a felperes a fűnyírás és sövény-nyírás elvégzésére képes, illetve arra is, hogy ezek a munkálatok nem a felperes, hanem a felperes szülei tulajdonában álló ingatlanokon merülnek fel, így felperes szüleit terhelő, s a felperes által a balesetig önként ingyenesen teljesített munkák költségeinek megtérítésére az alperes a felperes balesetével okozati összefüggésben nem kötelezhető.

A felperes által a másodfokú eljárásban előterjesztett havi nettó 5.000 forintos jövedelempótló járadék megfizetése iránti kereseti kérelme a Pp.247.§ (1) bekezdése szerinti nem megengedhető keresetváltoztatásnak minősül, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig ilyen kereseti kérelmet a felperes nem terjesztett elő. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a másodfokú eljárásban beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény adatai alapján sem megalapozott a felperesnek a jövedelempótló járadék iránti igénye, még akkor sem, ha az orvosszakértő azt állapította meg, hogy a felperes pincérként nem foglalkoztatható, hiszen - egyetértve az I. rendű alperessel - a másodfokú bíróság álláspontja is az, hogy az a tény, hogy a felperes középiskolai tanulmányai folytatása mellett a nyári időszakban, illetve alkalmi munkavállalói könyvvvel alkalmanként pincérként dolgozott a B Kft.-nél, nem tekinthető olyan rendszeres munkavégzésnek, amelyből származó keresetveszteség az alperes véghatáridő nélküli kártérítési járadékfizetési kötelezettségét alapozhatná meg.

Alaposnak találta a másodfokú bíróság az I. rendű alperes fellebbezését a tolószék költségének megtérítésére vonatkozó kereset elutasítása körében. Egyetértett a másodfokú bíróság az alperes fellebbezésében írtakkal abban, hogy a felperestől a Ptk.340.§(1) bekezdése szerinti kárenyhítési kötelezettségére tekintettel elvárható lett volna, hogy az általa beszerzett és mindösszesen 4-5 hétig használt tolószéket - amely az ilyen időszakban történt használat után további használati értékkel bírt - értékesítse, ezért az ennek elmulasztásából származó kár megtérítésére az alperes nem kötelezhető.

Részben alaposnak találta a másodfokú bíróság az I. rendű alperes fellebbezését a felperes jövedelemveszteségével kapcsolatban. Az elsőfokú eljárásban kihallgatott, az E Kft. ügyvezető igazgatója, T.T.S. ugyanis tanúvallomásában azt adta elő (11. jegyzőkönyv 4. oldal utolsó bekezdés), hogy nála mindig az a gyakorlat, hogy egy vagy két hónapos próbaidő kikötésével alkalmazza a dolgozóit, amely ezt követően

alakul át határozatlan idejű munkaszerződéssé. Így foglalkoztat mindenkit, tehát a felperessel is így szerződött volna.

A Ptk.357.§ (4) bekezdése értelmében a keresetveszteség (jövedelem kiesés) megállapításnál azt a jövőbeli változást kell figyelembe venni, amelynek meghatározott időpontban való bekövetkezésével már előre, teljes bizonyossággal lehet számolni.

Az E Kft. ügyvezető igazgatója tanúvallomása alapján a próbaidő alatt történő foglalkoztatás ténye teljes bizonyossággal megállapítható.

A fentiekre tekintettel tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a felperes munkaképtelenségének teljes 6 hónapjára elfogadta a havi 110.000 forintos jövedelem kiesést, hiszen teljes bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a próbaidőt követően is foglalkoztatta volna az E Kft. a felperest az adott munkakörben. A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a felperes jövedelem kiesését az E Kft.-nél 220.000 forintban határozta meg, amely a B Kft.-nél alkalmi munkavállalói könyvvel végzett munkával megszerezhető 90.000 forintos kiesett jövedelemmel együtt a felperesnél összesen 310. 000 forintos keresetveszteséget eredményezett. Ezt az elsőfokú ítéletben írtaknak megfelelően csökkenteni kellett 9,5%-os nyugdíjárulékkel, 6%-os egészszbiztosítási járulékkel és 1,5%-os munkavállalói járulékkel, így a felperes jövedelemvesztesége bruttó 257.300 forintra adódott, amelybe beszámítva az I. rendű alperes által peren kívül megfizetett 14.040 forintot, az I. rendű alperes ezen a címen történt marasztalását a másodfokú bíróság 243.260 forintra szállította le.

Ugyancsak alapos az I. rendű alperes fellebbezése az ingatlan bérbeadásból származó veszteség tekintetében, hiszen a B, L u. 0. szám alatti ingatlan bérbeadásának a F Kft. részéről való elmaradása, nem a felperest ért balesettel áll okozati összefüggésben, hanem arra az okra vezethető vissza, ahogy a felperes az ingatlanban önálló életvitel folytatása céljából kívánt beköltözni. Amennyiben a felperes balesete nem következett volna be, a felperes szülei az ingatlant akkor sem hasznosították volna a továbbiakban a F Kft. részére történő bérbeadás útján, hiszen oda a felperes költözött volna be, így a felperes szüleinek nem keletkezett volna olyan haszna, amely a balesettel okozati összefüggésben maradt el és amelynek érvényesítését a felperesre engedményezhették volna. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az ezen a címen előterjesztett kereseti kérelmet elutasította, a Ptk.339.§-ának (1) bekezdésében meghatározott feltételek hiánya miatt.

A fentiekben kifejtettek összegzéseként az elsőfokú bíróság által megállapított 2.781.035 forint tőkemarasztalás és kamatait a másodfokú bíróság a Pp. 253.§(2) bekezdése alapján - az elsőfokú ítélet részben történt megváltoztatásával - 3.847.753 forintra emelte fel az alábbi számítás szerint:

- 2.781.035 forint elsőfokú ítélet szerinti marasztalás
- 20.000 forint tolószék költsége
- 9.249 forint ápolás-gondozás költsége

- + 139.500 forint ápolás-gondozás költsége
- 608.460 forint elmaradt jövedelem
- + 243.260 forint elmaradt jövedelem
- 108.550 forint bérbeadásból elmaradt haszon
- + 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés
- + 268.000 forint lejárt közlekedési költségpótló járadék
- + 107.200 forint lejárt gyógyszer költségpótló járadék
- + 55.016 forint gépkocsi vásárlási költség
- 3.847.752 forint

A részben sikeres felperesi és I. rendű alperesi fellebbezés folytán ugyancsak a Pp.253.§(2) bekezdése alapján változtatta meg a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet perköltség-viselésre vonatkozó rendelkezéseit. A felperes keresetének 5.062.503 forintos pertárgyértékéhez képest a felperes 70%-ban, az I. rendű alperes 30%-ban lett pernyertes. Pervesztessége arányában az Itv. 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet (Kmr.) 13.§ (2) bekezdése és a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján köteles az I. rendű alperes a le nem rótt elsőfokú eljárási illeték, és állam által előlegezett költség viselésére, míg a Pp.81.§ (2) bekezdése alapján a felperes elsőfokú eljárásban felmerült perköltsége viselésére, a 32/2003.(VIII. 22) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése szerinti mértékben. Az ezt meghaladó illetéket és állam által előlegezett költséget a Kmr. 15.§ (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

A másodfokú eljárásban a felperes fellebbezésének pertárgyértéke 1.968.268 forint volt, amely tekintetében a felperes 64%-ban lett pernyertes, az I. rendű alperes fellebbezésének pertárgy értéke 676.350 forint volt, amely tekintetében az I. rendű alperes 73%-ban lett pernyertes. Az I. rendű alperest az Itv. 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr. 13.§ (2) bekezdése és a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték és állam által előlegezett költség viselésére, míg a Pp.81.§ (2) bekezdése alapján a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltsége viselésére, a 32/2003.(VIII. 22) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése szerinti mértékben. Az ezt meghaladó illetéket és állam által előlegezett költséget a Kmr. 15.§ (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2012. december 6.

dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, dr. Kutasi Tünde s.k. bíró